Seinäjoella, perjantaisin

Yksityisnumeron hinta 1:—

Alas marxilaisuus!

LAKEUDEN SANA

Pois puolueet!

Numero 30

Kansanliikkeen äänenkannattaja

28. VII. 1933

TOIMITUSVALIOKUNTA: VIHTORI KOSOLA, IIVARI KOIVISTO, REINO ALA-KULJU, MARTTI KANTELE, ILMARI TALVITIE, NIILO PIRILÄ

Mussolini

50-vuotias

Lauantaina t.k. 29 pnä täyttää Italian pääministeri Benito Mussolini 50 vuotta.

Koko Italia juhlii. Eikä se ole tavailista juhlaa, jota siellä nyt vietetään. Tapaus on ympäri maailman merkittävä siksi, että kysymyksessä on mies, josta koko maailma puhuu. Fascismin luoja, Il duce, Italian valtakunnan pelastaja, sen pääministeri ja itsevaltainen määrääjä, Mussolini, on mies, joka ylittää tavalliset mitat. Hän on nykyisen valtioaatteen ruumiillistuma roomalaisessa mielessä.

Tunnemme hänen elämänsä. Se on esimerkki palavasta eteenpäinpyrkimyksestä aatteiden merkeissä. Nuoruusvuodet, keskenjääneet opinnot, koulumestarin työ, joka ei tyydytä suurempiin tehtäviin määrättyä henkeä, politiikka, vaellusvuodet vallankumouksellisena, kansallisuustietoisuuden kehittyminen, ratkaisevat askeleet, mies innokkaimpina innokkaista maansa puolustajain riveissä maailmansodassa, kestävän aatteen rakentaminen sodan jälkeisen sekasortoisen isänmaan pelastamiseksi puolueelämän kirouksista ja taloudellisesta vararikosta, fascistisen mustapaita-armeijan luominen, historiallinen Roomanmarssi: kansallinen vallankumous ilman verenpisaraa — valta. Sitten alkaa varsinainen työ: Italian rakentaminen.

Maailma on hämmästyksellä seurannut tämän kehityskaaren nousua ja varsinkin siihen sisältyvää jättiläisrakennusta, joka kantaa nimeä Uusi Kansallinen Italia. Mussolinin luoma korporatiivinen valtio, josta puolueett ovat hävinneet, valtakunta, jota johtaa yhden voimakkaan, suuresta edesvastuustaan tietoisen ja hallitsemaan kasvaneen miehen raudanluja tahto: valta yli kansan ennen riitalsten ryhmien kansan kokonaisuuden hyväksi — siinä päämäärä, johon Mussolini on pyrkinyt ja — päässyt. Fascistinen valtio on elävä todellisuus, voimakas esimerkki suurista kansallisista päämääristä, keidas Euroopan ruutikuivassa parlamentarismin erämaassa, merkkipaalu, johon monen eteenpäinpyrkivän ja vääristellyn kansanvallan kiroissa vaeltelevan kansakunnan katseet kohdistuvat.

Tämän kaiken on saanut aikaan Benito Mussolinin persoonallisuus. Kylmän pohjolan rämeiseen valtiopolitiikkaan kyllästynyt, oikeata vapautta, kansallista suurtehtäväänsä täyttämään määrätty miesten joukko lähettää tervehdyksensä nykyisen valtioaatteen suurelle esitaistelijalle, Benito Mussolinille. Vivat! Vivat! Vivat!

*

Mussolinin 50-vuotispäivänä hänelle osoitetuissa kunniatervehdyksissä on mukana myöskin Suomi. Isänmaallisen kansanliikkeen miesten puolesta näet on Mussolinia varten hankittu komea IKL:n karhuvaakunalla varustettu puukko. Tämä suomalaiseksi lahjaksi erinomaisesti sopiva työkapine annetaan hänelle merkkipäivänä Roomassa. Samallaisen puukon on täältä lahjana saanut myöskin valtakunnankansleri Adolf Hitler.

Oi' Hämeen sydämessä rauhan mies
— kai vielä Nobel-kirjaan merkitään —
hän ruusunpuna-hansikkailla ties
ohjailla läänään.

Nimensä Diplomattsson —, loistellut
ei sukuperältään se, kuitenkin
nyt mainehensa tähtiin nostanut
on kiilto kalossin!

Pois pilkka — Nokiaan jos läksikin
keskellä Tammer-taiston raivokkaan
ja koko päivän lippu-ukaasin
hän kantoi taskussaan.

Vasemman varpaans' Diplomattsson
kun
näet tantereessa tunsi kuumenneen,
livisti Nokiaan hän karkuhun
kalossit saadakseen.

Mik' onkaan uljaampaa kuin teko tää:
tulessa katutaiston kantaakin
taskussa lippuohjett' pätevää
sijasta naganin!

Voi totisesti maine orastaa
myös muualla, ei tantereella ain,
se taskussakin kukkaan puhkeaa —
ken diplomaatti vain!

Siis esiin sankarimme tuotakoon,
ritari peloton ja nuhteeton,
Valkoinen Ruusu hälle suotakoon
— mut taskukokoa — ja juotakoon
maljansa, iopuks' saakohon
hän vielä erivapaudet:
kalossit punaiset ...

Maaherra

Blinkfyren'in kesänumerossa on julkaistu ylläoleva ehdotus muistopatsaaksi maaherra Mattssonille sekä monumenttiin liittyvä runomukaelma, minkä tässä vieressä toimituksemme hovirunoilija on vanginnut suomalaiseen asuun.

Silmänkääntäjät

syyttävät kansanliikettä silmänkääntötempusta

IKL:n johdon vetoomus tasavallan presidenttiin eduskunnan pikaisesti koollekutsumiseksi selvittämään pulatilannetta putosi kuin pommi plooturintaman juoksuhautoihin. Olihan vallan ennenkuulumatonta, että IKL — ennenkuin edes sen ensimäinen eduskuntaryhmä on kokoontunutkaan — yllättää maailman täysin parlamentaarisella otteella. Plooturintaman lehdet ovat aivan kuohuksissaan. Tässähän on tultu selvästi toisten kalavesille!

Siepataanpa muutama lausunto sen lehdistä:

Maakansa: Tällaista äkkikäännöstä ei voida pitää muuna kuin harvinaisen kömpelönä poliittisena keinotteluyrityksenä.

Itä-Savo: Meillä osataan antaa IKL:n miesten aloitteille oikea arvonsa. Talonpojat tietävät, että ääni on Jaakopin ääni, mutta kädet ovat Esaun.

Keski-Pohjanmaa: Kyllä maallakin käsitetään, että tämä on silmänkääntötemppu, hätälasku, johon se (IKL) on turvautunut vain oman nahkansa pelastamisen toivossa.

Savon Sanomat: Tuntuu lievimmin sanoen omituiselta, että lapuanliikkeen johto on tuollaiseen ryhtynyt.

Ilkka: Hätälaastari haavalle. Alote jäänee agitatoriseksi eleeksi.

Liitto: Taktillinen temppu.

Näin esim. maalaisliiton lehdet. Entä edistyksen:

Kaleva näkee alotteessa kansansuosion etsimistä ja pukinsorkkia.

Turun Sanomat: Lapuanliikkeen reklaamitoimisto on ryhtynyt karkeaan poliittiseen keinotteluun... Siitä kuultaa poliittinen huijaus liiankin selvästi.

Helsingin Sanomat: Alote on lähtöisin enemmän puoluetaktillisista vaikuttimista.

Kokoomuslehdistä Karjala viittaa siihen, että IKL näin ilman varauksia on liittynyt jyrkimpiin pulamiehiin ja yrittää lyödä ne laudalta. Lehti nimittää alotetta varsin yllätykselliseksi. Samaan suuntaan yrittävät luovia muutkin kokoomuksen vasemmistolehdet. Kokkola saa tästä aiheen nimittää IKL:ää uudeksi nuoroikeistolaiseksi puolueeksi, mutta toivoo kuitenkin, että presidenttiin vetoomus olisi tuloksellinen.

Ruotsalaisista lehdistä esim. Sv. Pressen rubrikoi uuttisen: Lapua kalastelemassa maanviljelijäin keskuudessa.

Demoonilehdet tietysti juttelevat samaa. Sasun lehti keksii alotteeseen sen syyn, että "kapinaliikkeen edustajat tahtoisivat mahdollisimman pian esiintyä mustissa puseroissa parlamenttitalossa".

Kansanpuolueen lehti Kansan Sana epäilee myös esitystä taktillisista syistä tehdyksi, mutta huomauttaa että sitä on kannatettava, tulkoon tällainen esitys miltä taholta tahansa.

Näin lehdistö. Todettava siis on, että puolueiden puoleen kääntyminen eduskuntatyössä ei IKL:n ryhmälle suinkaan tule olemaan hedelmällistä. Kaikkinainen yhteistyö — sikäli kuin se yleensä mahdollista olisikaan — on siltä taholta nyt jo ennakollisesti lyöty poikki. Juuri tämänlaisella vastaanotolla, kysymyksessä, joka on ajan kaikkein vakavin, on puolue-elimistö jälleen pohjia myöten paljastanut oikean karvansa. Kuinka kauan vielä kansa jaksaa mokomaan humpuukiin uskoa?

Eikä ihme, että talouspulaa "järjestelevä" Maakiineispankki sitten näistä saikin mainion pohjan rientäessään saattamaan julkisuuteen entisentapaista lausumaa, että kaikki on reilassa, vika vaan siinä, etteivät uhanalaiset maanviljelijät käänny pankin puoleen. Siis sama veisu kuin keväällä pääministeri Kivimäen suusta: Kyllä me, kyllä me, pyytäkää vaan apua, hiljalleen se kyllä järjestyy...

O sancta simplicitas eli Voi sinuas, pyhä yksinkertaisuus!

Totuus

Parempi kärsiä totuuden tähden kuin tulla palkituksi valeesta.

*

Jos totuus aiheuttaa suuttumusta, on parempi, että suuttumus tapahtuu kuin että totuus salattaisiin.

Ostakaa IKL:n arpoja!

Arvonta t. k. lopulla!

— **"Punainen lakikirja"** v:lta 1918 kertoo vakuuttavasti, mihin olisi jouduttu, jos punaiset olisivat voittaneet 15 vuotta sitten. "Vallankumouksellinen omatunto" olisi ollut oikeusistuimissa ratkaisevana ja venäläiset olisivat saaneet täällä kansalaisoikeudet. Tästä ainutlaatuisesta lakikirjasta kerrotaan Hakkapeliitan vastailmestyneessä numerossa.

Käyttäkää

PAHVIA

pakkauksiinne

VÄÄRÄKOSKEN TEHTAAT

G. A. Lönnqvistin perilliset

Ostolan Höyrysaha
Osakeyhtiö
Ähtäri.

VALMISTAA ja MYY sahattua ja höylättyä
Puutavaraa

Ähtärin Osuuskauppa r.l.
Ähtäri
Sivumyymälöitä 8 eri puolilla toimialuetta
Edullisin ostopaikka paikkakunnalla

Hevosmiehille, maamiehille,
kaikille suosittelemme ensiluokkaisia, kokonaan kotimaisia valmisteitamme, kuten:
Hevosenkenkiä
(I palk. Maatalousnäyttelyssä Viipurissa.)
Rekiterästä,
Kärrynrautoja,
Jousiterästä,
Maanviljelysterästä,
Suksisauvanpiikkejä y.m.
Inhan Tehdas Osakeyhtiö
Inha.

Kauppiaitten Osakeyhtiö
Vaasa
Sivukonttoreita: Myllymäellä, Kristiinassa, Kokkolassa, Oulussa, Rovaniemellä
Vähittäiskauppiaitten oma keskusliike

TARVITESSANNE
mitä tahansa kulutustavaroita, muistakaa, että varastomme on paikkakunnan edustavin.
KANGAS- JA LYHYTTAVARAINOSASTOLLAMME löytyy sekä naisille että miehille kaikkia vaatetustarpeita.
RAKENTAJAT OSTAVAT RAKENNUSTARVIKKEET edelleenkin edullisimmin meiltä.
Myllymäen Kauppa Osakeyhtiö
Myymälät: Myllymäellä ja Pylkönmäen kirkonkylässä.

Tervetuloa meille,
silloin, kun käytte Ähtärissä.
Meillä tarjotaan hyvää kahvia ja virvokkeita
Hyvä kohtelu!
E. Kaukolan Kahvila Ähtäri k.k.

Ähtärin Kunnanlääkäri
Ähtäri
Vastaanotto joka arkipäivä kello 10—14

Teodor Salo
Inha.
Liike perust. 1900.
MYYMÄLÄT: Ryötön tehtaalla, Inhan tehtaalla ja Inhan asemalla.

KAUNISTA ÄHTÄRIN PITÄJÄÄ

IKL:n Ähtärin

Paikallisyhdistyksen työsaralta

I.K.L:n vaikutuksen Ähtärissä voidaan katsoa alkaneen viime tammikuun 16:sta päivästä, jolloin eräiden asianharrastajien kesken kokoonnuttiin neuvottelemaan oman paikallisyhdistyksen perustamisesta ja paikallisen toiminnan mahdollisuuksista. Tuo "kuudentoista miehen kokous" panikin asian alulleen ja valitsi uudelle yhdistykselle kolmimiehisen johtokunnan sekä sen avuksi kuuteen kyläkuntaan n.k. kylämiehiä alotettavaa toimintaa kehittelemään ja tukemaan. Kokous päätti lähettää myös pari edustajaa Ähtäristä "Lapuan Parlamenttiin" helmikuun 4—5 päiviksi, jotta tuon perustaa luovan suuren neuvottelukokouksen antamia viitteitä ja tuloksia olisi mahdollisuus soveltaa myös paikallisen työn ohjeiksi. IKL:n pää-äänenkannattajaa, Ajan Suuntaa, ryhdyttiin levittämään paikkakunnalla tehokkaasti ja tuloksena olikin tilaajamäärän nopea kasvaminen, jopa niin, että Ähtäri jo helmikuussa kohosi Keski-Suomen piirissä kolmannelle sijalle tilausmäärässä ja maaliskuun tilityshankintakilpailussa saavutti neljännen sijan maassa. Huhtikuun 2 päivänä toimeenpantiin sitten Ähtärissä IKL:n juhlailtama, jossa puhujana esiintyi m.m. eversti Somersalo ja jonka yleisömenestys osoitti selvästi, että yhdistyksen työlle löytyi kestävää pohjaa ja vastaiselle kehitykselle mahdollisuuksia.

Mutta yhdistys oli kuitenkin vielä järjestymätön ja sen johto väliaikaisesti sommiteltu. Ja niinpä kutsuikin väliaikainen johtokunta sitten koolle laajemman asianharrastajien kokouksen toukokuun 25 päiväksi, samaksi päiväksi, jolloin rintamamiesten vuosikokouskin pidettiin. Tässä kokouksessa perustettiin virallisesti IKL:n Ähtärin paikallisyhdistys ja valittiin sille johtokunta sekä muut toimihenkilöt. Yhdistykseen liittyi heti viitisenkymmentä jäsentä ja suunnitelman mukainen järjestötyö pantiin heti pirteäään alkuun. Jäsenmäärä kasvoi nopeasti ja yhdistys ulotti toimintansa kohta kautta koko alueensa saaden osakseen kannatusta yhä laajemmalti. IKL:n ohjelmaa ja aatteita on sitten mies mieheltä tehty tunnetuksi, ja kesäkuun ajaksi tilasi yhdistys ilmaiseksi IKL:n pää-äänenkannattajaa n. sadalle paikkakuntalaiselle tehostaakseen siten työtänsä yhdistävien kansallisten ja isänmaallisten aatteiden levittämiseksi kaikkiin kansalaispiireihin. Kesäkuun 11 päivänä paikallisyhdistys toimeenpani Ähtärin Suoja-talolla suuren kansanjuhlan, johon yleisöllä oli vapaa pääsy. Tilaisuuden ohjelma oli arvokas ja juhlan puhujina esiintyivät IKL:n pääsihteeri, lehtori Reino Ala-Kulju, IKL:n johdon jäsen, maanviljelijä Paavo Rautala ja pankinjohtaja Iivari Koivisto. Juhla oli kauttaaltaan onnistunut ja se muodostui mieltä kohottavaksi isänmaalliseksi tilaisuudeksi. Yleisöä oli ennennäkemättömän runsaasti, niin ettei se kaikki sopinut juhlahuoneuston avariin suojiinkaan, vaan puhujien esityksiä kuunneltiin ulkosallakin avointen ikkunain luona.

Paitsi sitä, että yhdistys ennen eduskuntavaaleja järjesti useita isänmaallisia esitelmätilaisuuksia eri puolilla toimialuettaan on yhdistyksessä ensisijassa viime viikkojen kuluessa suoritettu sisäistä rakennus- ja järjestelytyötä yhä kasvavan jäsenpiirinsä keskuudessa. Ja vastikään on myös naisten toimintaa yhdistyksen piirissä ryhdytty järjestämään käytännöllisiä tarkoitusperiä silmälläpitäen.

Äskettäin on IKL:n johto päättänyt siirtää Ähtärin paikallisyhdistyksen Etelä-Pohjanmaan piiriin kuuluvaksi, koska yhteys sikäläisiin keskuselimiin on osoittautunut luontevammaksi ja helpommaksi, mikä seikka koituu myös erikoisessa määrin paikallisen toiminnan hyödyksi ollen omiaan sitä tehostamaan ja lujittamaan.

H. HONKANIEMI
Ähtäri
SEKATAVARA- ja KIRJAKAUPPA

Haapamäen Kemikalikauppa
Haapamäki *Puh. 38*

Asianajotehtäviä
suorittaa
NIILO JÄRVILEHTO
Henkikirjoittaja, Ähtäri

Hammaslääkäri
AUNE LEPPÄNEN
Ähtäri as.
Vastaanotto arkipäivisin klo 10—14

T:mi T. S. WOLKOFF
Ähtäri
Kangas- ja Sekatavarakauppa

Vaatturiliike
H. Selkämaa
Haapamäki. Puh. 24.
Ensiluokkainen työ ja kohtuushinnat. Kankaista runsas näytevalikoima.

O. Heikkilän
Leipomoliike
Ähtäri

Karhun käpälästä

Meidän pitäisi kirjoittaa jotain Ähtäristä. Tai oikeastaan eräiden ähtäriläisten piti kirjoittaa, mutta kun ei kuulunut ajoissa, niin tuumasimme itse heittäytyä ähtäriläiseksi. Se on kyllä melko vaikeata, sillä emme vielä tänä päivänä ole pitäjässä käyneet. Mutta konttorissamme istuu eräs mustapuseroinen nainen, joka kyllä on käynyt. Hän näet on sattunut syntymään siellä. Päätimme siis haastatella tätä ähtäriläistä amatsoonia, joka on meille vähän niinkuin sukulainenkin. Tämä haastattelu antoi seuraavan sadon:

— Suuri pitäjä, kaunis pitäjä, suuri järvi, kaunis järvi. Ähtärissä asuu etupäässä ähtäriläisiä, jotka ovat tunnettuja myös ätsäriläisten nimellä. Maata viljellään, tehtaissa heilutaan, kalastellaan, politikoidaan ynnä muuta. Tunnettu pappissuku Bergroth on siellä vaikuttanut. Collinit tunnetaan myös, esim. hiihtelemisestä. Alkula on myös ähtäriläinen nimi. Mutta ähtäriläisiä on muuten hirmuisen paljon, koska niitä tapaa aina, menipä mihin maailman kolkkaan tahansa. Amerikassakin niitä on paljohkosti. Ähtärin aseman palosta on tunnettu rekilaulukin. Vääräkoskella tehdään pahvia, Inhassa kuumennetaan rautaa. Matkailijain sopisi eritoten kuljeksia Ähtärissä, sillä sen maisemat ovat suurenmoisia. Kyllä siellä syntyykin vaan lystisti.

No, tällainen se haastattelu tuli. Ei ole meidän syymme, että se on näin lyhyt ja ytimekäs. Emme myöskään tiedä, joko Ähtärin naisilla ylipäänsä on mustia puseroita, mutta toivomme sitä. Se pukee ähtäriläisiä naisia ja neitosia, jotka ovat maailman sivu olleet tunnettuja tyylipuhtaudestaan.

Eräs mies sitten kertoi meille, että Ähtäri on merkillinen pitäjä. Mahtaako monikaan alkuasukas siellä tietää, että pitäjä kuuluu — Pohjois-Satakuntaan. Mutta se kuuluu sitten Ähtärin—Virtain käräjäkuntaan, Ähtärin nimismiespiiriin, Jyväskylän tuomiokuntaan ja Tampereen hiippakunnan Ruoveden rovastikuntaan. Pitäjäläiset ovat omasta mielestään sekä keskisuomalaisia että eteläpohjalaisia. Valtiollisissa asioissa heidän täytyy kuulua Vaasan l. itäiseen piiriin, jolloin asiat siis johdetaan Jyväskylästä. Mutta kyllä liikenne- y.m. yhteys sentään enemmän on Pohjanmaahan päin; Hämekin puolestaan kosii heitä. Joten taitaa olla lopulta vaikea tietää, mitä he oikein ovat.

IKL:n ähtäriläiset ovat kyllä ratkaisseet asian selvästi. He ovat eronneet jyväskyläläisten holhouksesta ja antautuneet meidän eteläpohjalaisten armoille. Tulkaa tänne vaan kaikki meikäläiset, kyllä teistä isällinen huoli pidetään. Täällä Seinäjoellahan se nykyisin on se "pääkapinatoimisto", josta langat juoksevat, ainakin niin kauan kuin herra Kivimäki antaa niiden juosta. Jos nämä lafkat pannaan kiinni, niin me olemmekin päättäneet tulla huilailemaan kauniin Ähtärinjärven rantamille, kootaksemme siellä uusia voimia sitten sitä "kolmatta tulemista" varten. Ja onhan siellä Ähtärissä, mikäli aikakirjat kertovat, oikein hyväkin turvapaikka, siellä Linnavuoressa eli Varpusenlinnassa, lähellä Myllymäen asemaa. Sitä on ennenkin isojen ja pikkuvihojen aikana käytetty piilopaikkana, ja sinne tietysti voi perustaa vaikka minkälaisen kansanliikkeen linnoituksen. Tulkootpas sieltä repimään mustia puseroita.

Viime vaaleissa Ähtärin oikeisto piti kutinsa, mutta ei vielä hypännyt pöydälle. Mikäli kuitenkin olemme kuulleet, aikoo ähtäriläinen kansanliikeaines nyt nostaa pystyyn sellaisen ruljanssin, että siitä on oksat pois. Ehkä seuraavissa vaaleissa jo kuullaan.

Tämän enempiä tähän ei mahdukaan. Joten hyvää päivää vaan, ähtäriläiset. Käyttäkää niitä liikkeitä, jotka suosittelevat tavaroitaan Lakeuden Sanassa. Ja tämä lehtemme muuten maksaa vuoden loppuun ainoastaan 20 suomenmarkkaa. Niin pieni seteli löytyy jokaisen ähtäriläisen pussista, kun vähänkin raottaa. Vai mitä?

Karhunpenikka.

Muutamia hyvässä kunnossa olevia käytettyjä

henkilöautoja,

myydään edullisesti.

ÄHTÄRIN AJOKALULIIKE.
Ähtäri.

Matkoja tehdessänne

LUONNONKAUNIISEEN ÄHTÄRIN PITÄJÄÄN

ÄHTÄRIN MAJATALOSTA saatte varmasti viihtyisän ja rauhallisen huoneen. Ruokaa, kahvia y.m. Aivan aseman lähellä.

ADIEL PELTOLA, Ähtäri.

Matkailijat huom.!

Keuruun kirkonkylässä K. MATTILAN KAHVILA vastapäätä kirkkoa. Paikkakunnan vanhin ja edustavin liike alallaan.

PARTURILIIKE YHTEYDESSÄ.

Rauhalan Kahvila

Ähtäri kk.

Se, joka pistäytyy meillä kerran, käy myöskin aina. Suosittelen hyvää kahvia ja virvokkeita. Ystävällinen kohtelu.

Mölsän Matkustajakoti

Myllymäellä. Lähellä asemaa.

Viihtyisät huoneet, hyvä ruoka, hyvä kohtelu tarjoovat matkailijoille viihtyisän oleskelupaikan.

A. Leppälä — **MATKAILIJAKOTI KAHVILA LEIPOMOLIIKE**

Pihlajavesi as. — *Suositellaan*

Artturi Valkola, — *Suosittelen parhaiten lajiteltua liikettäni*

Keuru

Kun kongressia arvosteltiin

TURHASTA SUUNPIEKSÄNNÄSTÄ

New-Yorkin Uutiset kertoi keväällä, miten koituu **tuhansien dollarien ylimääräisiä menoja veronmaksajille:** — Washingtonissa, eilen (19. V.) päivä oli "tyhjän suunpieksännän päivä" edustajahuoneessa. Mitään lakiesitystä ei oliut mietittävänä, mutta siltä 15 istuntohuoneeseen jäänyttä kongressimiestä soitti suutaan neljä tuntia. Keskustelu koski kaikkea — inflation ja Rooman Agrikulturellisen koulun välillä. Mutta siitä oli laadittava otteet kongressin arkistoon, painatuskustannusten ollessa 55 doll. sivulta. Suunsoitto maksoi yli 1,000 doll. Samaa oli tehty kahtena edellisenä päivänä. Täten oli kulutettu turhaan 2,100 doll. (98,700 Suomen markkaa).

Edustaja Caunon Wisconsinista, jonka esitys kongressin painokustannusten vähentämiseksi oli keskusteltavana, huomautti myrkyllisesti että "ellei tämä ole kansan pettämistä, sitten minä en todellakaan tiedä petos-sanan merkitystä". Oli selvää, ettei hänen huomautukselleen aplodeerattu — päättyy uutinen lakoonisesti.

Ka, pitikös sitten aplodeerata, kysymme. Onhan eduskunnalla tietenkin laillinen oikeus pakkoluovuttaa veronmaksajilta dollareita omiin kustannuksiinsa. Mutta nähtäväksi jää, paljonkohan Suomen valtiolle punaisten äskeisen vaalivoiton jälkeen näitten suunsoitto eduskunnassa tulee lähivuosina miljoonia kysymään. Ehkäpä sen "inflatio-kummituksen" täytynee lopultakin astua näyttämölle. Sillä yhteiseen tasajakoon tässä kai täydytään mennä ainakin maalaisliiton pelastamiseksi.

Yllämainittu New-Yorkin lehti valittaa kesäkuun lopulla, että istuntonsa vasta lopettanut ylimääräinen kongressi olikin verojen lisääjä. "Demokraattipuolue oli luvannut vähentää hallituksen menoja 25 prosentilla, mutta sensijaan menot lisättiin kaksinkertaisiksi". Eräs kongressi. Varojen säästämisen sijasta kongressi ole tehnyt perustuslakiin kaan sellaisia muutoksia, ei ole säätänyt niin suurta ylimääräistä verotusta kuin tämä 100 päivää koolla ollut ylimääräinen kongressi. Varojen säästämisen sijasa se hullaantui varojen tuhlaukseen.

Ostetaan ja myydään

käytettyjä miesten pukuja ja polkupyöriä.

Seinäjoen Osto- ja Myyntiliike

A. Perttu.

Kirje Lakeuden Sanalle

Joukko entisiä maalaisliittolaisia, kokoontuneina epävirallisesti keskustelemaan maalaisten hädänalaisesta tilasta pyytää täten arv. lehtenne välityksellä lausua vilpittömän tunnustuksensa I.K.L:lle sen ripeäotteisesta toiminnasta meidän ja koko kansamme hyväksi. Valitamme, että vielä viime vaaleissa annoimme äänemme luokkapuolueelle, joksi maalaisliitto on osoittautunut, ja kättä nostaen vakuutamme tästälähtien täydentävämme niitä sankkoja rivejä, joitten päämääränä ei ole yksinomaan nurkkakuntien, vaan koko kansan paras. Eläköön I.K.L! Alas marxilaisuus ja puoluepaavius!

Joukko vastasyntyneitä hämäläisiä mustapaitoja.

Nuorison taistelu aatteista

Marxilaiskuhertelua

Tulenkantajat haistelemassa ajan tuulia

Joitakin vuosia sitten puhuttiin paljon tulenkantajista. He muodostivat nuoren kirjailijapolven omakehuisen, jos omatekoisenkin offensiivin, jonka tehtävänä oli mullistaa kirjallisuuden ja taiteen maailma. Yritys päättyi tietenkin onnettomasti, sillä suuri yleisö, jonka maku on täsmälleen sama kuin standardisoitujen muotikuvalehtien maku, suitsutti tälle kirjavalle vapaan mitan kaartille siksi paljon ylistystä, että pojat ylpistyivät. Boheemeista tuli kilttejä kirjallisia porvareita, kustannusliikkeistä säännöllisesti rahansa nostavia muotikynäilijöitä, päivälehtien hyväpalkkaisia kriitikoita y.m. pisnessimiehiä. Taiteen vallankumous "unohtui". Tulenkantajain tuli, jossa kieltämättä oli mielenkiintoisiakin sytykkeitä, sammui. Heidän seuransakin hajosi alkutekijöihinsä. Sitä yritettiin kokoillakin, mutta skismaan oli tullut lisätekijänä huomattava aatteellinen ristiriita. Seuran johtavat sielut näet olivat jakautuneet lyhyessä ajassa — viime vuosien poliittisten kuohuntojen tuloksena — useampiin maailmankatsomuksiin.

Viime vuonna alkoi kuitenkin jälleen ilmestyä Tulenkantajat-niminen viikkolehti päätoimittajanaan Erkki Vala, joka joku aika sitten huomattuaan rajoittuneisuutensa luovan kirjallisuuden alalla otti vastaan edistyspuolueen puoluesihteerin viran, mutta siihen pian kyllästyneenä antautui "uudestinousevain" nyt "yhteiskunnallisten tulenkantajain" kriitilliseksi kärkimieheksi perustamalla mainitun lehden ja samaan aikaan julistautumalla juhlallisessa kiertoartikkelissaan marxilaislehdissä sosialistiksi! Hänen lehtensä, jota olemme tämän vuoden sivulta seuranneet, on kieltämättä sangen tyylipirteä. Tekotavaltaan se kyllä edustaa ehta tulenkantajahenkeä, mutta sen päämäärä ja sisältö on erittäin kaukainen sille kirjallistaiteelliselle tulenkannattamiselle, josta ryhmä ennen oli tunnettu. Lehti on täysin poliittinen. Sen tärkeimpinä tehtävinä näyttää olevan järjestäytyneen proletarismin ihannoiminen, uskonnolliser ajattelun hävittäminen ja siltojen rakentaminen jonkinlaiseen yleisskandinaviseen moderniin kirjailija-ilmapiiriin — pyrkimys, jonka selvyys ei lehdestä kuitenkaan ainakaan tähän mennessä ole käynyt vakuuttavaksi. Lehden avustajakunnan, joka vielä on varsin suppea, muodostavat muutamat uudet nimet ja nimimerkit, joiden takana näyttää olevan Erkki Valan nuorimpia opetuslapsia. Mielenkiintoisinta seurattavaa siinä on ollut lainaukset eurooppalaisesta nousevasta kirjallisuudesta ja varsinkin sitä koskevat esseet ja tutkielmat. Niissä kieltämättä on paljon seuraamisen arvoista, jos myöskin itsebluffia ja naurettavan läpinäkyvää yli maalin ammuntaa. Sehän ei ole ihme, kun uuseurooppalaiset pojat ampuvat.

Olemme näin laajalti kajonneet tähän "suuntaan" siitä syystä, että se, mikäli se liikkuu myös puhtaasti yhteiskunnallisten kysymysten parissa, vastaa suurin piirtein sitä, mitä me nimitämme kulttuuriliberalismiksi. Meikäläisissä oloissahan tämä käsite laajoille joukoille vielä on pureksimatonta. Olisikin kiintoisaa ja tarpeellista syventyä lähemmin asian tähän puoleen, selvittää muutamin teorioin, miten n.s. kulttuuriliberalistit, jotka edustavat jonkinlaista piintynyttä ultrahumanismia, suhtautuvat yhteiskunnallisen ajattelun nykyaikaisprobleemoihin, mutta tila ei sitä vielä salli. Sensijaan muutama tuore huomio heikäläisten tämänpäivän näkemyksestä yhteiskuntapolitiikan alalla lienee paikallaan.

Heinäkuun 20 p. numerossaan Tulenkantajat julkaisee omalla tavallaan repäisevän tutkimuksen "Tuuli on kääntynyt", jossa se äskeisissä eduskuntavaaleissa on löytävinään kokonaisen täyskäännöksen maamme asujamiston valtiollisessa ajattelussa viime aikoina. Mikään ei sen luonnollisempaa näille humanisteille olekaan senjälkeen, kun marxilaiset nyt pääsivät etenemään ja nimenomaan edistyspuolue — näiden suurhumaanikkojen oleellinen koti — sai lisätyksi äänmääriään. Lehti lausuu, että "Vuosi 1933 tulee aina säilymään muistossa vuotena, jolloin pitkäaikaisen taantumuksellisen kehityksen tielle lyödään ensimäinen sulku. Viime vuodet ovat olleet yhtämittaista perääntymistä taantumuksellisten joukkojen edessä..."

Näin synkkänä on kulttuuriliberalismi nähnyt nämä viime vuodet. Eikö olisi riittänyt, jos se olisi nähnyt sellaisena vain vuoden 1930, jolloin noustiin kommunismia vastaan. Onhan tosiasia, että jo vuoden 1931 alusta alkoivat kaikenlaiselle liberalismille suotuisat ajat. Jos mikään, niin juuri kansanliikkeen eri virtauksia edustava pyrkimys on näinä vuosina ollut lyötynä, suorastaan vainottuna. Nämä pari vuottahan ovat olleet sen ihanan puoluekansanvallan makianleivän päiviä, eikä kulttuuriliberalistien suinkaan pitäisi siitä olla suruissaan. Lehti jatkaa sitten, että näistä vaaleista saatiin alkukohta, josta voidaan toivoa saatavan vielä "kaikki menetetytkin alueet takaisin". Mutta siihen ei lehden mielestä enää riitä ylimalkaiset tunnuslauseet "Lapuaa vastaan, kansanvallan ja laillisuuden puolesta" j.n.e. Meistä ne myöskin ovat niin ylimalkaisia, ettei niillä luulisi enää saavan kansaa koolle, mutta verihän kiertää täällä pohjolassa niin perin hitaasti. Juuri tuohon tunnuslausekansanvaltaan piintynyt "edistyksellinen" laumasielu on nähdäksemme niin taantumuksellista, että kestää vielä aikoja ennenkuin se lopullisesti herää tunkkaantuneesta puolueunestaan. Mutta tulenkantajiston mielestä näiden tunnussanain tilalle on asetettava — niin mitä onkaan asetettava? Vastaus kuuluu: K. J. Ståhlbergin nimi! Kas siinä voima, mi mielet nuorentaa. Tosiaankin! Lehti sanoo, että jos hänen nimensä on vaikka juuri niidenkin tunnuslauseiden takana, niin niiden takana on elämänkatsomus, aate. Merkillinen katsantokanta. Jos lehti tarkoittaa, niinkuin kai tekeekin, että Ståhlbergin nimen takana olevassa aatteessa on positiivisia otteita, niin asiahan on selvä: se antaamenaä-vapaamielisyys, joka otteina tosiaan K. J. S:n valtakautena ja automaattisesti senjälkeen esiintyi ja yhä esiintyy, se oli juuri se härkäpäisen naiivi kommunismin y.m. tuholaisuuden "ymmärtäjä", johon kansannousun oli nuolensa suunnattava. Mutta siinä lehti erehtyy, kun se luulee, että yksin K. J. S:n nimi ja persoonakaan antaisi tälle mainitulle aatesuunnalle kantavuuden — kyllä "kivimäenlinjat" ja muut nykyaikaiset nuortasavaltalaiset suunnitelmat ovat yhtä "jämeriä" otteita. Ja sitäpaitsi, kuinka kaikesta johtajaperiaatteesta piittaamaton vapaamielisyyden äänitorvi tässä eksyy tällaiseen johtajan nimipalvontaan? Sehän on isku vasten omia kasvoja.

Lehti ei myös näy lainkaan tuntevan aikalaisiaan, koskapa se voi nykyajan liberalistidiplomaateista, omistaan, sattua antamaan niinkin nasevan arvostelun kuin se tekee ivatessaan aivan oikein eräänlaista valtiotaitoa, jonka sääntö kuuluu: Kumoa Turussa se, minkä puhuit Pieksämäellä. Luulemme, että kun tulenkantajisto täten kohtelee nykyajan omia lipunkantajiaan ja etsii apua vain menneistä härkäpäisistä suuruuksistaan, se ei ainakaan rakenna omaa kivijalkaansa. Ja omituista, että kun lehti tuijottaa tähän K. J. S:n nimeen, se samalla on — suoritetun vaalitaistelun tuloksien pohjalla — näkevinään Suomen heräämisen uuteen henkeen. Se väittää nuorison heränneen omien lippujensa ympärille K. J. S:n nimen merkeissä. Se on surkea erehdys. Ståhlbergin kyyditysyritys aikoinaan voi vielä jurnuttaa joitakin mahdollisimman hyväunisia kansalaisia niin, että joku ent. kokoomukselainen tai ent. sosialisti antoi äänensä edistykselle, joka siten vähän lisäsi hyppyään, mutta ei pidä luullakaan että nuorisomme — kirjoittaja kai lähinnä tarkoittaa juuri akateemista nuorisoamme — olisi tässä merkityksessä heränny. Päinvastoin. Se on näet kyllä herännyt, sekä akateeminen nuori-

olivat ruunalla kengät jo kuluneet ja osa niistä jo irtautumaisillaan kavioista. "Kah, mikäpähän siinä. Katsotaanpa vaan", ääntelі lystikäs seppämestari, joka kasvoiltansa punaisena kuin joulu-ukko hääräili pihteinensä hohtavanpunaisten rautojen ja ahjon ääressä.

Tälle päätti vanha kauppias uskoa tärkeän asiansa. Kun ruuna oli saanut uudet kengät kavioihinsa, käytiin hieman pakinoimaan siitä, mitä äsken oli tapahtunut.

"Kaupungissahan oli kahakka ja tulipalo uudenvuoden yönä", alkoi seppämestari Eerikki Tuurenpoika, "ja etpä usko ihmettä, kun kuningas Kaarlen soturijoukko se tänne hyökkäsi. Kylläpä ne jälkeä täällä tekivätkin. Vähältä piti, etteivät vaan ruutikellaria saaneet ilmaan. Rakennuksia polttivat täällä ja kaupungin puolella. Katsopas tuonnekin! Kun polttivat ihan maan tasalle varastosuojat".

"Eerikki Tuurenpoika! Lähdetäänpä ottamaan uuden vuoden alkajaisiksi haarikalliset olutta, olemmehan niin vanhoja ystäviä, ja ehkä ei meillä enää ensi uutena vuotena siihen tilaisuutta olekaan", vastasi leikkisästi Henrik Pietarinpoika vanhalle ystävälleen, siihen lisäten: "Olen tässä tänäänkin jo tehnyt hyviä kauppoja, niin että sietäänpä tuota sen verran näin pyhäisinä aikoina kestitä kunnon tuttaviaan".

"No kiitoksia vaan paljon, Henrik Pietarinpoika! Vanhan hyvän ystävän kestitys on otettava kunnialla vastaan".

Käytyään noutamassa turkin päällensä, istuutuivat vanhat ystävykset rekeen, ja niin ajettiin lähimpään olutkrouviin, jossa niin usein ennenkin oli oluthaarikoita kallisteltu ja vanhoja muistoja verestelty.

Astuttuansa krouviin huomasivat he sen vieraista tyhjäksi. Paitsi isäntää, joka nopeasti toi vaahtoavat oluthaarikat tulijoille pöytään, ei siellä ollut ketään.

Haarikkojen tyhjennyttyä, alkoi puhekin iloisemmin luistaa ystävyksien kesken, sillä vahva, kelpo Narvan olut kuumensi suloisesti suonissa. Toisten haarikallisten mentyä kasvoi vanhojen ystävysten keskeinen luottamuskin entistä lujemmaksi.

Henrik Pietarinpoika katsoi ajan tulleen sopivaksi tehtävänsä toimittamiselle. Niinpä hän kallistettuansa ystävänsä kanssa uuden haarikan pohjaan, kumartui tätä vieläkin lähemmäksi ja alkoi puhua:

"Kuulehan, vanha veikko, millä asialla minä täällä kaupungissa oikein olen ja mitä minulla on sinulle sanomista".

Eerikki Tuurenpojan ojennettua Henrik Pietarinpojalle kätensä luottamuksen osoitukseksi, jatkoi toinen: "Kaarle-kuninkaan miehet, jotka uudenvuoden yönä tänne Narvaan hyökkäsivät, ovat menettäneet kaksikymmentäneljä soturiaan, joista yksi on tuo kuuluisa sissipäällikkö Pietari Langström. Juuri nämä hävinneet soturit olisi meidän löydettävä ja pelastettava, jos vaan sen voimme tehdä". Sitten ääntänsä vieläkin alentaen, kysäisi hän seppämestarilta: "Tiedätkö sinä, Eerikki Tuurenpoika, missä he ovat?"

Tämä, oluesta humaltuneena, alkoi kertoa Henrik Pietarinpojalle: "Linnan pihalle kaatui uudenvuoden yönä ankarassa taistelussa kaksikymmentäkaksi karoliinia ja kaksi joutui vangiksi. Ne minä taoin lujasti raskaisiin kahleisiin vyöltä ja jaloista kiinni suuvoitu huomata. Vasta sitten kun kaupunki paloi jo useista kohdista, heräsi kellonsoittaja siihen että kellotapulin vieressä oleva paloöljyvarasto hulmusi jo ilmiliekeissä, juoksi tapuliin ja alkoi vimmatusti soittaa kirkonkelloja, jolloin koko kaupunki heräsi unestaan. Puolipukeissaan karkasivat ihmiset ulos. Tuntien kitkerän savun hajun, joka leijaili ilmassa, alkoivat he jo erottaa kellotapulin viereltä kohoavien räiskävien liekkien korkeat loimut.

Säikähtäneet, juuri unestansa heränneet kaupungin kelpo porvarit kuulivat nyt huhun, että Kaarle kuninkaan joukot ovat hyökänneet kaupunkiin. Niin alkoi yleinen hämminki.

Linnoituksessa räikyivät hätäisesti venäläisten sotilaiden merkitorvet. Kuului toinen toistaan kamalampia huhuja, että linnoituksessa oleva ruutikellari lentää ilmaan ja että koko kaupunki palaa. Toiset kertoivat nähneensä että kaarlelaisia on kaupunki täynnä ja että linnoituksessa on tulinen taistelu käynnissä.

Sissien suunnitelmat olivat onnistuneet. Arvi Hannunpoika miehineen oli tehtävänsä kunnollisesti suorittanut. Hämminki ja hälinä oli vallannut Narvan, ja melkein koko linnoituksen varusväki oli hälyytetty kaupungin porvarien avuksi tulipaloja sammuttamaan.

Langström, joka matalan muurin kohdalla oli odottanut hälinän alkamista kaupungissa, kuuli jo hätäkellon soiton kaupungissa ja syntyneen metelin. Hän katsoi sopivan hetken tulleen kiivetä muurin yli linnan pihalle. He pääsivätkin helposti kiipeämään sinne kenenkään huomaamatta, venäläisten huomion ollessa kiinnitettynä kaupungissa vallitsevaan hälinään.

Sissipäällikkö huomasi pihan perällä olevat varastorakennukset, joissa säilytettiin paloöljyä, pikeä, tervaa ja muonaa sekä kaikkea mitä varusväki tarvitsi. Olki- ja heinävarastot olivat toisten rakennusten vieressä. Nämä kaikki sytytti Langström palamaan. Kohta roihusi puolet linnoituksesta tulen vallassa.

Mutta jo huomasivat venäläisetkin että vihollinen on linnoituksessa. Osa vartioväestä, joka oli paikalla, huomasi sissijoukon linnan pihalla. Nämä olivat kuitenkin valmiina taisteluun ja venäläiset huomattuansa kävivät heti niiden kimppuun, mutta nämä alkoivat kiireesti juosten paeta ulos linnan portista kaupunkiin hakemaan sieltä apuväkeä vihollista vastaan.

Arvi Hannunpoika, joka oli tehtävänsä kaupungissa miestensä kanssa suorittanut ja odottanut varusväen tuloa ulos linnasta, piilotellen nyt portin lähistöllä, juoksi nyt miestensä kanssa linnan sisään ja tapasi täällä Langströmin ja toiset toverinsa, jotka parhaillaan olivat siellä venäläisten takaisin saapumista odottelemassa. Sitten sissipäällikkö järjesti nopeasti miehensä portin kahden puolen, aikoen siten estää venäläisten sisäänpääsyn takaisin linnaan.

Näitä alkoikin kohta juosta portista sisään, mutta sissien miekat olivat vastassa kaataen useita maahan; venäläiset perääntyivät kiireesti takaisin, mutta toinnuttuansa ensi hämmästyksestään alkoivat he järjestäytyä ankarampaan vastarintaan. Pian kiipeilivätkin nämä yli muurin tikapuita myöten ja alkoivat takaapäin käydä karoliineihin käsiksi, toisten taas asettuessa portin ulkopuolelle. Näin joutuivat sissit kahdelta taholta piiritetyiksi ja vähälukuisuutensa vuoksi kävi heidän asemansa tukalaksi; venäläiset kävivät ankarasti päälle. Heitä oli koko linnan piha täynnä. Langström koetti

Nurmen Sähköliike
ja
Polkupyörä-korjaamo

Suorittaa kaikkia alaan kuuluvaa työtä huolella ja asiantuntemuksella.

Sähkömoottoreita ja radiokoneita korjataan.

Halpoja valovirta- ja patteri-**radiovastaanottajia** ja käytettyjä, hyvässä kunnossa olevia **naisten ja miesten polkupyöriä** myytävänä.

so että varsinkin se nuoriso, josta pian tulee akateemista, mutta sen herääminen todellakin uuteen henkeen on tapahtunut aivan toisissa merkeissä kuin Erkki Valan lippukunta edistysmielisessä taantumuksellisuudessaan eli marxilaisessa paikallaanpolkemispolitiikassaan luulee. Nykyinen uusi nuoriso ei ole eikä enää tule olemaan mietosisältöisten tunnuslauselmien lumoissa, vaan se muodostaa rintaman, kansallisen iskujoukon, jonka tuleva tehtävä on vapauttaa uudet nuorisopolvet tyystin siitä puoluehumpuukista ja K. J. S:n y.m. saman kaliiberin valtiomiesten kasvattamasta, näivetystautia potevasta "aate"-maailmasta ja luoda tilalle elämisen arvoisia, Suomen suurta tulevaisuutta tähtääviä eläviä aatteita, ei mitään kamariteorioita. Juuri tässä, herra Vala, on erotus todella uuden kansallisen taisteluhengen, oikean suursuomihumaanisuuden toisaalta ja vähäverisen kulttuuriliberalismin välillä toisaalta. Se, mitä te nimitätte edistykseksi, on todella vuosikymmenien aikoina epäkelvoksi koettua, kaavoihinsa jähmettynyttä "vapaamielisyyttä", oikeata taantumusta, ja taas se, mitä te kuten muutkin pelkurit nykyisin nimitätte taantumuspöpöksi, se jos mikään on oikeata edistystä, ei edistystä edistyksen itsensä vuoksi — l' art pour l'art, jos suvaitsette — vaan edistystä suuren päämäärän ja elävän kokonaisuuden vuoksi, velvoituksellista edistystä, jossa sivistyneistöltäkin vaaditaan muuta kuin suora jakaus pääkuoressa ja silitetyt golfihousut, ne kaiken modernin rantapyjamapolitiikan "aatteet", joiden takaa häämäittää kuin paha uni K. J. S:läisten härkäpäinen silityspolitiikka ja marxilaiskuhertelu punaisen tulivuoren juurella.

Tässä, herra Vala, on maailmankatsomuksemme eroavaisuus. Te sanotte että fascismi paleltuu pohjolassa. Jos te fascismilla tarkoitatte, niin kuin tarkoitattekin, meikäläistä kansanliikenuorison uutta jäntevää henkeä, niin saatte nähdä, että se ei palellu. Saatte nähdä sen silloin, kun tuhannet riviemme nuoret tulevat äänioikeusikään. Jos joku paleltuu, niin se on partamarxismin hyönteinen vaaleanpunaisine muunnoksineen. Se ei todellakaan tule kestämään sitä jääharmaata katsetta, jonka takana on kansallisen vallankumouksen kerran jo syttynyt ja yhä sytyttävä tuli.

VOX HUMANA.

Mitä yrittäjät

SANOVAT UUDESTA EDUSKUNNASTAMME

Yksityisyritteliäisyyttä puoltava pirteä lehti Viikkosanomat arvostelee uutta eduskuntaamme sattuvasti m.m. seuraavassa lainauksessamme:

Vaalien tulos on varsin selvä. Maan asioita tullaan edelleen hoitamaan samaan tapaan ja samoja keinoja käyttäen kuin aikaisemminkin: heikoin ja epäpätevin hallistuksin, mutta hallitustoimiin sekautuvin eduskunnan valiokunnin. Kun vasenkätisyys on entisestään voimistunut, on lisäksi hallitsevan eduskunnan mahdollisuudet samalla suuresti lisäytyneet. Tämä asiaintila ei ole, kuten hyvin tunnetaan, ollut onneksi parlamentarismillemme, yhtä vähän kuin se on ollut sitä tukevalle kansanvallallekaan. Kansalaispiirejä toisiaan vastaan kiihoittavan toran ja eripuraisuuden lietsominen, yli varojen eläminen, joka toi taloudellisen pulan aikaisemmin maahamme kuin muualle, tuotantoelämäämme, ja siitä erityisesti maatalouttamme kohdanneet vaikeudet, suunnitelmien puute valtio- ja kansantaloutemme hoidossa ynnä monet muut epänormaaliset ilmiöt yhteiskuntaelämässämme, kaikki nämä pohjautuvat väärään suuntaan johdettuun parlamentarismiin. Ne 200 suhteellisuusperiaatteen mukaan valittua naista ja miestä, jotka muodostavat Suomen kansan edustajiston, eivät tosiasiallisesti ole edesvastuussa toiminnastaan kellekään. He ovat vain enemmän tai vähemmän persoonattomia välikappaleita puolueryhmiensä käsissä.

Toisessa artikkelissaan lehti lausuu:

Syksyllä kokoontuvassa eduskunnassa ovat yleistaloudellinen ajattelu sekä kaupallinen ja teollinen asiantuntemus heikommin edustettuina kuin ehkä koskaan aikaisemmin itsenäisyytemme aikana. Pääoman hoitajat ja yksityisyrittäjät eivät saaneet eduskuntaan ainoatakaan varsinaista edustajaa. Tästä saavat he syyttää lähinnä itseään. Toivottavaa kuitenkin on, että kansanedustajan velvoittava asema saa useat kansanedustajat puolustamaan pääomanmuodostuksen ja yksityisyritteliäisyyden oikeutusta tässä maassa sekä valvomaan myös pääoman hoitajain ja yksityisyrittäjäin etuja.

RAJAVAHDIN MIETTEITÄ:

Uskonto ja marxilaiset

Kun sosialistiemme "uskontopolitiikka" on viime aikoina ollut yhtenä päivänkysymyksenä, katsoo allekirjoittanut tarpeelliseksi valaista asiaa eräällä esimerkillä. Äskettäin on Sortavalassa ilmestyvä "Kansan Voima" käynyt puolustamaan marxistiemme uskonnonvastaista kamppailua, hyökäten kansamme kristillismielisiä piirejä, etusijassa n. k. "lapualaispapistoa" vastaan varsin räikein muodoin, koska nämä muka syyttä suotta ovat alkaneet kiinnittää huomiota sosialistiemme tekohurskaudella, farisealaisuudella ja kulttuurivapaamielisyydellä naamioituihin uskonto- ja yhteiskuntavastaisiin oppeihin esim. saattamalla julkisestikin tunnetuksi n. k. monistisen filosofian mukaisen materialistisen historiankäsityksen pohjalle muovailtuja sosialistisia teorioita, jolla yhteisellä perustalla aikamme kansainvälinen sosialismi kokonaisuudessaan lepää, kuten sen huomattavimmat johtajat itse, m.m. Karl Kautsky, ovat tunnustaneet.

Se, että mainitussa kyhäelmässä on kyseessä aivan vastoin parempaa vakaumusta tapahtuva ja varsin tökerössä muodossa esitetty demoonisen rienauksen sekä kaiken jumalattoman menon puolustaminen, ilmenee jo seuraavasta lainauksesta: "Ohjelmassaan sosialidemokratia on nimenomaan painostanut (vissistä syystä) sitä, että "uskonto on yksityisasia". Tämä on ollut sosialidemokraattien ohjelmakohtana niin kauan kuin puolue on ollut olemassa ja tämän mukaisesti puolue on aina toiminut ja tulee toimimaan". — Siinä kuulitte suoran ja avomielisen tunnustuksen! Sos.dem. puolue lupaa siis uskontokysymykseen nähden toimia edelleenkin samalla kielteisellä ja rienaavalla tavalla kuin se on aina toiminut tähänkin asti, vieläpä ohjelman mukaan! — Kuinkas muuten? Siis sos. dem. aikoo puolueena vastedeskin, valtaan päästyään vihata kristillisyyttä lauseen "uskonto on yksityisasia" varjolla, esim. vainoamalla uskovaisia, eläimellisillä raakuuksilla kiduttaa ja surmata pappeja y.m. "porvareia" uskonnon tunnustamisen vuoksi, häpäistä pyhiä menoja ja muuttaa pyhäkköjämme vaikkapa hevosten talliksi, kuten m.m. Leppävirran kirkkoa Varkauden punikit häpäisivät v. 1918! Heillä aivan ohjelman mukaan on siis aikomus kieltää ja hävittää Raamatut ja muut uskonnon harjoittamisessa käytettävät välineet, ivata ja pilkata Jumalaa kuten itärajamme takana jo tapahtuu. — Sos.dem. sanomalehdetkin aikovat edeskinpäin totuttuun tapaansa esim. lausua jumalanpilkasta tuomitut vankilasta vapautuvat erikoisesti tervetulleiksi, kuten "Kansan Voima" joku aika sitten lausui erään Konsta Joron, kun tämä pääsi kuritushuoneesta! Sos.dem. puolue aikoo siis hävittää kristillissiveellisen elämänkatsomuksemme ja isiltä perityn uskontomme, kuten aikoinaan Ranskan suuressa vallankumouksessa yritettiin ja kuten viimeksi nyt Venäjällä käytännössä on toteuttu! Samoin tuo "punainen peto" meilläkin ehkä aikoo aivan ohjelmallisesti esim. jäädyttää kynttelikkö piispat, kiduttaa pappeja, polttaa kirkkoihin telkeämänsä uskovaiset ja hävittää kertakaikkiaan maailmasta pois vanhan koetellun kristillisen maailmanjärjestyksen, ynnä saman tien tuhota tyystin siihen perustuvan valtio- ja oikeuslaitoksemme. "Työväenluokkaa voi tyydyttää ainoastaan sellainen yhteiskuntajärjestelmä, joka perinpohjin eroaa nykyisestä", on Karl Marxin tunnetuin seuraaja Kautsky julistanut. Sos. dem. lehdistö ja kirjallisuus siis aikoo edeskinpäin suhtautua kristillisyyteen kielteisesti, mutta kuitenkin osittain verhoten kantansa tuolla vanhalla kuluneella jankutuksella: "uskonto on yksityisasia", että valitutkin siten tulisi eksytetyiksi. Sillä tavoin siis sos. dem. puolue maassammekin on **painostanut** ja aikoo **painostaa** uskontokysymystä, tekemällä sen ilmeisesti eksyttämistarkoituksessa ensin näennäisesti "yksityisasiaksi". Onhan Sasukin toisinaan olevinansa uskonnollinen käyttäen pakinoissaan "porvaria" löylyttäessään, esim. raamatunlauseita.

Sitten vielä, pukien näin itsensä petollisesti "valkeuden enkeliksi", mainittu lehti jatkaa: "Jokainen ihminen tulkoon autuaaksi omalla tavallaan, sanoi lennokkaasti muuan n.s. valistusajan mies". — "Näin myös sosialidemokratia käsittää asian ja sama suvaitsevaisuus esiintyy myös uskonnonvapauslaissa". — Sosialistit arvelevat, että autuaaksi ne materialistitkin ja jumalanpilkkaajatkin tulevat, kukin "omalla tavallaan", uskoipa mitä tahansa tai oli uskomatta! — Saa siis olla ja elää miten tahansa, parannusta tekemättä, jokainen roisto ja pakana tulee "omalla tavallaan' autuaaksi. Suuressa "kaalimaassahan" onkin jo toistakymmentä vuotta **kymmenien miljoonien kristittyjen verellä kokeiltu sosialistien "suvaisevaisuusoppia".** Uskonnonvapauslaki oli meilläkin tuon "suvaitsevaisen" kulttuuriliberaalisen niukutuspolitiikan huomattavimpia aikaansaannoksia kansamme nuorison johdattamiseksi pois terveeltä kristillisessä kasvatuksessa tapahtuvan kehityksen tieltä! Todisteena siitä on kansamme moraalisen ja henkisen kuntoisuuden rappeutuminen juuri tuon viime aikoina harjoitetun realistisen "edistyspolitiikan" valtakautena.

Kirjoittaja k. o. lehdessä vetoaa vielä, paremman puutteessa, siihen, että esim. Ruotsissa on sos. dem. ryhmässä eräitä valtiokirkon pappeja, joka osoittaa muka sosialismin uskonnollista suvaitsevaisuutta! — Juuri samaan esimerkkiin vetosivat vapaamuuraritkin äskeisessä kirkolliskokouksessamme! Eikö voida enään turvautua pätevämpiin puolustuksiin kuin Ruotsin eräisiin harhaaneksyneisiin pappeihin? Tämäkin seikka taas selvääkin selvemmin osoittaa, että marxilaisilla ja vapaamuurareilla on loppujen lopuksi ainakin uskoon nähden sama yhteinen **antikristillinen käsityskanta ja päämäärä:** kristillisen elämänkäsityksemme ja yhteiskuntajärjestyksen tuhoaminen, käyttäen he tässä myyräntyössään petollisia, valhenaamioituja ja salakavalan pirullisia menettelytapoja kannattajiensa lumoamiseksi.

"Kansan Koira" avomielisyydessään näytti taas sosialidemokratian oikean karvan! — Kavahtakaa, konsulit!

RAJAVAHTI.

VAROITUS.

Vaasassa y.m. kulkeva **Iivari Alanko** on kerännyt tilauksia Lakeuden Sanalle, mutta jättänyt kaikki asiansa selvittämättä, joten varoitamme yleisöä häneltä lehteä tilaamasta. Niitä, jotka ovat jo tilanneet eivätkä kuitenkaan saaneet lehteä pyydämme ilmoittamaan konttoriimme Seinäjoella.

Lakeuden Sana.

Huutokaupalla,

joka toimitetaan ensi lauantaina t. k. 29 p:nä klo 10 täällä Lääninsairaalan alueella, myydään pakkolunastetuista rakennuksista poissiirrettäväksi kaksi huonetta käsittävä asuinrakennus ja kaksi uikohuonerakennusta. Maksu käteinen

Seinäjoella heinäkuun 25 p:nä 1933.

V. A. Soivio.

MAALAUSLIIKE S. V. SUOMINEN,
Seinäjoki, Kalevank. 5, p. 327.
Suorittaa kaikkia maalaustöitä ammattitaidolla. Pyytäessä kustannusarvioita.

Vaatturiliike
T. Laajanen
Seinäjoki. Puhel. 208.
Arki-, juhla- ja sotilaspukuja.

Hotelli National
Turku, Rauhank. 8, lähellä asemaa.
I lk. hotelli ja ravintola.
Huoneita 1 h. 15:—30:— ja kahden h. 40:—50:—, lisävuode 10 mk. vuorok.
Oma keskus, nimihuuto National.
Suositellaan!

LOIMAALLA:
Loimaan Seurahuone
Puhelin 60.
Ainoa I luok. hotelli ja ravintola paikkakunnalla.

HOTELLI SEURAHUONE
Iisalmi. Omist. **Iida Bolander.** Puh. 346.
Aamiaista tarjoillaan kello 10—13
Päivällistä „ kello 16—18
Kahvia, teetä, virvokkeita sekä lämpimiä ja kylmiä voileipiä koko päivän.
Ajanmukaiset hinnat. Kohtelu hyvä.
Ravintola suljetaan klo 23,30.

LAKEUDEN SANA

Päätoimittaja: VILHO VIITA

Lehti ilmestyy joka perjantai.

Toimitus ja konttori Seinäjoella Kauppakadun 9:ssä, varat. I. Talvitien talossa, puh. 85. Avoinna arkipäivisin klo 9—16.

Tilaushinnat:

Koko vuosi 30 mk., puoli vuosi 20 mk., neljännesvuosi 10 mk., kuukausi 4 mk.

Tilauksia vastaanottavat maan kaikki postikonttorit ja rautatiekirjakauppa Oy:n myymälät, asiamiehet sekä lehden konttori.

Ilmoitushinnat:

Tekstin jälkeen 1 mk., ennen tekstiä ja tekstissä 1:20 mk. palstamillimetriltä. — Jatkuvista ilmoituksista alennus.

Seinäjoki 1933. Seinäjoen kirjapaino.

kaikin tavoin selviytyä vainoojistaan miestensä kanssa, mutta ylivoima oli liian suuri sisien vähälukuiselle joukolle.

He koettivat työntää viholista edellään kohti palavia rakennuksia ja saada sen sotkeutumaan savun sekaan. Osittain se onnistuikin. Taistelu riehui nyt ankarana öisellä linnan pihalla rätisevien liekkien valossa, jotka hulmusivat palavista rakennuksista, saaden taistelevat kuumenemaan ja melkein tukehtumaan savuun.

Venäläiset koettivat saada vastustajansa työnnetyiksi pihamuurin nurkkaukseen, josta sitten voisivat paremmin niitä ahdistaa. Mutta Langström huomasi tämän venäläisten aikeen ja päätti ajoissa rynnistää piirittävien läpi sekä lopuksi paeta linnanpihan perällä olevasta muurin matalasta kohdasta, josta hän mielineen oli tullutkin.

Luminen linnan pihatanner punoitti haavoittuneiden ja kaatuneiden verestä. Joukottain makasi maassa kaatuneita venäläisiä ja useita kaarlelaisiakin, mutta taistelu kävi vain tulisemmaksi kun venäläiset huomasivat kaarlelaisten pakoaikeet ja sen, etteivät he mitenkään saisi kostetuksi sisien heille tuottamaa suurta tappiota. Langström antoi miehilleen kaikuvalla äänellä komennuksen lyödä läpi venäläisten piirityksestä ja yrittää paeta pihan perältä muurin yli ulkopuolelle.

He onnistuivatkin tässä aluksi hyvin päästen jo muurissa olevan matalan paikan kohdalle, mutta venäläiset, joita oli kaikkialla, juoksivat suuressa parvessa sisien ja muurissa olevan matalamman kohdan välille, niin että kaarlelaisten pakotie tuli katkaistuksi.

Karoliinien miekat raivasivat kyllä tieltään joukottain piirittäjiä, mutta tilalle tuli aina uusia. Langström huomauttuaan, että muurin yli pääseminen kävisi vaikeaksi toteuttaa, päätti koettaa toista mahdollisuutta. Komentaen kaikki miehensä nopeasti peräänty mään yli pihan linnan portille, aikoi hän sen kautta päästä ulos. Sen kautta olisi sokkeloisia katuja myöten helppoa usvan ja pimeän suojassa paeta kaupungin ulkopuolelle.

Niinpä hän miehineen vetäytyikin takaisin linnan portille ja olisi onnistunutkin pääsemään siitä kaupungille, mutta venäläiset olivat suikeneet portin ja tekivät sisseille sen edessä kovaa vastarintaa.

Kaarlelaiset joutuivat taas uudestaan venäläisten piirittämiksi joka puolelta. Langström päätti kuitenkin lyödä nämä ympäriltään ja kaatoi niitä miehineen pitkillä miekoillaan kymmenittäin, venäläisten yrittäessä käydä sapeleineen heidän päällensä.

Niin taistelivat kaarlelaiset kahdessa joukossa, toiset häätäen vihollista edestäpäin, toiset taas hätyyttäen sitä takaapäin.

Porttia eivät venäläiset jaksaneet kauemmin pitää enää hallussaan, vaan sissit valtasivat sen ja särkemällä portin, saivat he sen nopeasti auki ja niin oli sissien tie kaupunkiin vapaa. Mutta juuri kun kaarlelaiset olivat pääsemäisillään portista ulos, ryntäsivät venäläiset taas joka puolelta heidän kimppuunsa. Syntyi uusi tulinen ottelu.

Kaarlelaiset ampuivat pistooleillaan ja iskivät pitkillä miekoillaan vihollisjoukkoon. Venäläisiä oli kaikkialla ja karoliinit joutuivat hajalleen. Langströmin komentosanat eivät kuuluneet enää läpi taistelun melskeen. Toisistaan erilleen joutuneina pääsivät sissit kuitenkin venäläisten käsistä pakenemaan linnan portista kaupungin puolelle ja sitä tietä sitten sokkeloisten katujen kautta usvan ja pimeän suojassa.

Narvajoen jäällä odottivat he toisiaan, siinä paikassa, johon heidän oli määrä kokoontua hyökkäyksen jälkeen. Mutta heidän päällikkönsä ja osa miehistöstä oli poissa. Arvi Hannunpoika hiihti nyt varovasti sille kohdalle muuria, josta Langström miehineen oli mennyt linnaan, ja löysi muuriaukon viereltä päällikkönsä Langströmin ja kahdenkymmenenkolmen kadonneen sissin sukset. Hän odotti muuriaukon luona vielä jonkun aikaa Langströmiä ja toisia opissaolevia sissejä, mutta kun heitä ei kuulunut palaaviksi, lähti hän miestensä kanssa hiihtämään pois, suunnatena kulkunsa Narvajoen jäätä pitkin vanhan kauppiaan taloa kohden. Melkein äänettöminä hiihtivät nyt soturit, sillä kaikkien mieliä alkoi painaa kadonneiden tovereiden kohtalo.

Kauppiaan talo häämöitti jo huuruisen aamuhämärän läpi, kun sisien jono nousi sen pihaan. Reippain askelin astuivat he pirttiin, jossa jo vanha kauppias vaimonsa kanssa heitä odotti. Uutta vuotta toisillensa toivottaen istuuduttiin pöytään ja ryhdyttiin virkistäytymään oluella. Sitten alkoivat sissit suunnitella innokkaasti tiedusteluretkeä linnaan, saadakseen siten selville päällikkönsä ja tovereidensa kohtalon.

Niin pimeni uuden vuoden ensimäinen päivä illaksi. Aikaa hukkaamatta ja pitempään aprikoimatta päätettiin, karoliinien tapaan nopeasti, tehdä tiedusteluretki linnaan ja koettaa siellä saada selville Langströmin ja toisten sissien olinpaikka.

Arvi Hannunpoika arveli, että vanhan kauppiaan neuvokkuus saattaisi olla tässä asiassa arvokkaana apuna.

Päätettiin tehdä siten, että Arvi Hannunpoika lähtisi jo aikaisin huomisaamuna kaupunkiin kauppamatkalle ja käväisisi sillä tiellään jonkun tekosyyn nojalla myöskin linnoituksessa sekä koettaisi siten hankkia tietoonsa siellä sissien olinpaikan. Tähän päätökseen suostuivat kaikki yksimielisesti.

Niinpä aikaisin aamulla lasketteli vanha neuvokas nahkakauppias hyvää kyytiä Narvajoen jäätä pitkin kaupunkiin kelpo ruunallaan. Uuden vuoden yön hälinästä vielä säikähdyksissään olevat porvarit alkoivat jo hääriä arkisissa touhuissaan, kun kauppiasvaari ajaa karautti kauppatorille muita ensimäisenä.

Torilla jonkun aikaa kauppoja tehtyänsä lähti hän ajamaan linnoituksen sisälle, aikoen sielläkin tehdä joitakin kauppoja ja samalla toimittaa toisenkin, paljon tärkeämmän tehtävänsä, hankkia tietoonsa kadonneiden sissisoturien olinpaikan.

Kaupungin läpi ajaessaan huomasi hän useissa kohdissa palaneiden rakennusten jälkiä ja linnoituksen portista sisään tultuaan siellä suurten varastorakennusten olevan maan tasalle palaneina.

Myytyänsä täällä nahkoja venäläiselle varusväelle ja saatuansa kaupat päätetyiksi, ajoi hän pihan yli linnansepän luokse. Tämä oli suomalainen kelpo ukkeli, joka oli jo entuudestaan tuttu vanhalle nahkakauppias Henrik Pietarinpojalle ja jo kauan oli palvellut Narvan linnan seppämestarina.

Pajan eteen tultuaan astui Henrik Pietarinpoika sisään ja onnellista uutta vuotta mestari Eerikki Tuurenpojalle toivottaen pyysi tätä kengittämään hevosensa, kun näin pitkien joulupyhien jälkeen